

بررسی تاثیر مهارت های ارتباطی معلمان بر سلامت روانی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان گیلانغرب

اله یار کمری*؛ حسین فلاوند؛ عارف صیفی زاده دوره^۲

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۳/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۳/۱۹

چکیده

مقدمه و هدف: مهارت های ارتباطی بعنوان بخشی از مهارت های زندگی به صورت یک راهکار جهت ارتقای سلامت روانی و هم به صورت ابزاری قوی میتواند در دست متولیان سلامت روانی جامعه در جهت توانمندسازی جوانان در ابعاد روانی اجتماع مورد استفاده قرار گیرند. هدف مطالعه حاضر، بررسی تاثیر مهارتهای ارتباطی معلمان بر سلامت روانی دانش آموزان بود.

روش شناسی پژوهش: روش تحقیق در این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش آموزان مدارس ابتدایی شهرستان گیلانغرب بود که تعداد دانش آموزان ۲۱۰ نفر و حجم نمونه مورد مطالعه بر اساس تمام شماری بود.

یافته ها: نتایج حاصله نشان داد که ابعاد اضطراب اجتماعی به صورت معناداری در سطح معناداری ۰/۰۱ $P <$ مهارت های ارتباطی را در دانش آموزان پیش بینی نمود. ارزش ضریب همبستگی های چندگانه (R^2) برابر با ۰/۳۳ است. این یافته بدان معنا است که ورود ابعاد جو روانی اجتماعی کلاس به معادله پیش بینی، باعث شده تا ۶۱/۶ درصد از واریانس آن تبیین شود.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج این پژوهش، انجام ارزیابی های روانشناختی دانش آموزان و ارائه خدمات مشاوره های و برگزاری کارگاه های آموزشی مهارتهای ارتباطی در جهت ارتقای سطح سلامت روانی دانش آموزان توصیه می گردد.

کلید واژه ها: سلامت روانی، دانش آموزان، مهارت های ارتباطی

* مربی تربیتی آموزش و پرورش شهرستان گیلانغرب (مدرس دانشگاه) phd136699@gmail.com

همراه: ۰۹۲۰۱۶۲۹۲۷۵

^۲ کارشناسی رشته آموزش ابتدایی

^۲ کارشناسی ارشد رشته مدیریت آموزشی.

مقدمه

مهارت‌های ارتباطی نیز بخش مهمی از مهارت‌های زندگی هستند که به عنوان توانایی برقراری ارتباط موثر و کارآمد با دیگران که منجر به بروز پاسخ می‌شود تعریف می‌شوند (تقی پناهی و همکاران؛ ۱۳۸۷). به نظر می‌رسد که حوزه‌های زیر مجموعه مهارت‌های ارتباطی (مهارت گوش کردن، توانایی دریافت و ارسال پیام‌های کلامی و غیرکلامی، ارتباط توأم با قاطعیت، بینش نسبت به فرآیند ارتباط و کنترل عاطفی)، متناسب با اثربخشی و اهمیت خود، مورد توجه قرار نگرفته‌اند، چرا که پژوهش‌های انگشت‌شماری در رابطه با اهمیت و اثربخشی آنها انجام شده است. در حالیکه آموزش این مهارت‌ها منجر به ارتقای بهداشت روانی افراد جامعه، غنای روابط انسانی، افزایش سلامت و رفتارهای سالم در سطح جامعه می‌گردند. (مک چران و همکاران؛ ۲۰۱۱). مهارت‌های ارتباطی بعنوان بخشی از مهارت‌های زندگی هم به صورت یک راهکار جهت ارتقای سلامت روانی و هم به صورت ابزاری قوی در دست متولیان سلامت روانی جامعه در جهت توانمندسازی جوانان در ابعاد روانی اجتماعی می‌توانند مورد استفاده قرار گیرند. موفقیت و پیشرفت تحصیلی در هر جامعه نشان دهنده موفقیت نظام آموزشی در زمینه هدف یابی و توجه به رفع نیازهای فردی است؛ بنابراین نظام آموزشی را زمانی می‌توان کارآمد و موفق دانست که پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان آن در دوره‌های مختلف دارای بیشترین و بالاترین رقم باشد امیریان و نیازی، آموزش و پرورش در هر جامعه‌ی انسانی ابزار ضروری برای پیشرفت انسان و توانمندسازی است. (شوشتر؛ ۲۰۰۸). هدف گسترده‌ی آموزش و پرورش آماده کردن دانش‌آموزان برای زندگی مفید در جامعه و آماده‌سازی آنها برای آموزش عالی است. یکی از نقش‌های عمده‌ی معلمان توسعه‌ی دانش و مهارت‌های دانش‌آموزان است تا عملکرد آنها را به طور مؤثر در جامعه بهبود بخشند. بررسی رابطه بین جو کلاس و عملکرد دانش‌آموزان در مطالعه‌ای مورد توجه قرار گرفته است که ضمن یک فراتحلیل دریافتند که در کلاس‌هایی که دانش‌آموزان از همبستگی، رضایت و هدفمندی بالاتر برخوردار بودند، از پیشرفت تحصیلی بیشتری هم بهره می‌بردند و آشفستگی و برخورد کمتری نیز بین آنها مشاهده شده است (جعفری و آزمون؛ ۱۳۹۵). یادگیری مهارت‌های ارتباطی بسیار به محیط بستگی دارد زیرا اساساً ارتباط در اجتماع رخ می‌دهد. اصطکاک و برخورد زیاد در کلاس درس می‌تواند یک جو منفی ایجاد

¹ McCharen et al

² Schechter

کنند که افراد از ارائه بازخوردهای مثبت به یکدیگر اجتناب می‌کنند و همدلی و تفاهم آنها کاهش می‌یابد، در چنین جوی نمی‌توان انتظار یادگیری مهارت‌های ارتباطی را از دانش‌آموزان داشت. زیرا واکنش دانش‌آموزان و عملکرد آنها می‌تواند در جوهای مختلف، متفاوت باشد. در کلاسی که اعضای آن به جای روابط دوستانه با هم برخورد و تعارض دارند، میل به برقراری تعاملات اجتماعی در دانش‌آموزان کاهش می‌یابد و هر یک به طور جداگانه فعالیت می‌کنند. به هر حال یک جو روانی-اجتماعی مطلوب که در آن همه دانش‌آموزان فعال هستند، در ایجاد روابط مثبت و هدفمند بین دانش‌آموزان بسیار تأثیر دارد و دانش‌آموزان می‌توانند مهارت‌های یادگرفته شده در این جامعه کوچک را به سایر گروه‌ها و جوامع تعمیم دهند. تقویت روحیه دوستی و رفاقت به جای رقابت در بین شاگردان، می‌تواند مهارت‌های ارتباطی آنان را ارتقا دهد. (مته، فاروغ آنال، کاراهان، ۲۰۱۳).

اضطراب اجتماعی طی دو دهه اخیر به عنوان یکی از شایعترین اختلال‌های روانپزشکی واضطرابی شناخته شده است و ممکن است به عنوان یک "اختلال نوجوانی" مطرح شود که انواع شدیدتر و مداومتر آن از حدود سن ۱۳ سالگی نمایان می‌شود (حاجی‌زاده، ۱۳۸۴). تعداد زیادی از نوجوانان مضطرب اجتماعی مشکلات سازگاری را در زندگی تحصیلی خود تجربه می‌کنند که شامل عدم پیشرفت تحصیلی در مدرسه، مشکلات مربوط به روابط همسالان سوء مصرف مواد مخدر و اختلالات خلقی می‌شوند. اختلال اضطراب اجتماعی با پیشرفت ضعیف مدرسه، مشکلات در روابط و موقعیت‌های اجتماعی-اقتصادی پایین مرتبط است. به طور کلی اضطراب اجتماعی مانند یک مانع و حصار عمل می‌کند و اجازه برقراری ارتباط‌های اجتماعی را نمی‌دهد، زیرا باورهای غیرمنطقی و منفی درباره خود، سطوح خجالت و شرمندگی مانع از برقراری هرگونه ارتباط می‌شود (حسینی نسب و عظیمی، ۱۳۹۲). در واقع عوامل روانی اجتماعی حاکم بر کلاس درس، نقش مهمی در حل مشکلات مانند ترک تحصیل، غیبت از کلاس، اندوه و افسردگی دانش‌آموزان، برخورد و تنش‌های بین کلاسی، وظیفه‌گرایی و رقابت یا رفاقت کلاسی، به عهده دارند. هدف مطالعه حاضر، بررسی تأثیر مهارت‌های ارتباطی معلمان بر ارتقای سطح سلامت روانی دانش‌آموزان دوره ابتدایی شهرستان گیلانغرب است.

¹ -Mete, Faruk unal & Karahan

روش شناسی پژوهش

روش تحقیق در این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری شامل دانش آموزان دوره ابتدایی شهر گیلانغرب در سال ۹۸-۹۹ بود. برای تعیین حجم نمونه براساس فرمول کرامر به ازای هر سطح متغیر پیش بینی کننده، ۴۰ نفر در نظر گرفته شد، بنابراین به ازای سطح متغیرهای پیش بینی کننده تعداد نمونه مناسب ۲۱۰ نفر برآورد گردید. برای نمونه گیری از روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای استفاده شد. براساس این روش از کلاس‌های دوره اول متوسطه چهار کلاس به طور تصادفی انتخاب شد. آن گاه از هر کلاس ۷ دانش‌آموز به طور تصادفی از روی فهرست اسامی دانش‌آموزان هر کلاس انتخاب گردید. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه‌های سنجش مهارت‌های ارتباطی (کوبین دام، ۲۰۰۴)، اضطراب اجتماعی (کانور و همکاران، ۲۰۰۰) و مقیاس جو روانی-اجتماعی کلاس (فرایزر و همکاران، ۱۹۸۵) بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی، آزمون کولموگروف-اسمیرنوف و اطمینان از توزیع نرمال داده‌ها از آزمون‌های آماری رگرسیون و ضریب همبستگی پیرسون به کمک نرم افزار SPSS-22 استفاده شد.

پرسشنامه سنجش مهارت‌های ارتباطی: در پژوهش حاضر از آزمون مهارت‌های ارتباطی نسخه جدید تجدید نظر شده به عنوان ابزار جمع آوری اطلاعات استفاده شد. این آزمون که توسط کوبین دام (۲۰۰۴) برای سنجش مهارت‌های ارتباطی در بزرگسالان ابداع شده، دارای ۳۴ عبارت (گویه) است که مهارت‌های ارتباطی را توصیف می‌کنند. برای تکمیل آن، پاسخگو باید میزان انطباق وضعیت فعلی خود را بر اساس طیف ۵ درجه ای لیکرت (۱ برای هرگز و ۵ برای همیشه) مشخص کند. خرده مهارت‌های ارتباطی فرعی که در این مقیاس مورد بررسی قرار می‌گیرند شامل ۵ مهارت گوش کردن، توانایی دریافت و ارسال پیامهای کلامی و غیرکلامی، ارتباط توأم با قاطعیت، بینش نسبت به فرآیند ارتباط و کنترل عاطفی هستند. دامنه نمره محتمل برای هر فرد بین ۳۴ تا ۱۷۰ می‌باشد. قابل ذکر است بعضی از عبارات به سبب ماهیت و محتوای آنها به صورت وارونه نمره گذاری می‌شوند. اعتباریابی پرسشنامه مهارت‌های ارتباطی: ثبات اندازه گیری، پایایی بازآزمایی و روایی این آزمون در حد بالا و قابل قبول گزارش شده است.

پرسشنامه اضطراب اجتماعی: این پرسشنامه، ابزار سرنندی شناخته شده بین المللی در زمینه اختلال اضطراب اجتماعی است که اولین بار توسط کانور و همکاران (۲۰۰۰) تهیه شد. این پرسشنامه یک مقیاس خود سنجی ۱۷ ماده ای است که دارای ۳ مقیاس، ترس، اجتناب و ناراحتی فیزیولوژیکی می‌باشد. در مطالعه نقی زاده و همکاران (۱۸) به منظور محاسبه پایایی، از روش آلفای کرونباخ

استفاده شده که برای مؤلفه ترس ضریب آلفای $0/68$ ، مؤلفه اجتناب ضریب آلفای $0/70$ و بعد ناراحتی فیزیولوژیکی ضریب آلفای $0/58$ حاصل شد.

مقیاس جو روانی- اجتماعی کلاس: برای بررسی جو اجتماعی کلاس، از مقیاس جو روانی کلاس (فرایزر و همکاران، ۱۹۸۵) استفاده شد. این مقیاس مشتمل بر ۲۰ گویه و ۴ بعد یا مقیاس فرعی در زمینه جو روانی- اجتماعی حاکم بر کلاس است که عبارتند از اصطکاک، همبستگی (انسجام)، تکلیف مداری (انضباط) و رقابت. ابزار مذکور، در آغاز توسط فرایزر و همکاران (۱۹۸۵) برای بررسی جو روانی کلاس ابداع شد. بعد از آن سایر پژوهشگران (گو، یانگ و فرایزر، ۱۹۹۵) در فرهنگ‌های مختلف از این مقیاس استفاده کرده‌اند. ر ایران روایی و پایایی این آزمون را مطلوب گزارش کرده است. حسین چاری (۱۳۸۲) ضریب پایایی برای کل مقیاس را با استفاده از آلفای کرونباخ $0/87$ ، و برای مقیاس فرعی اصطلاح $0/81$ ، انسجام $0/79$ ، انضباط $0/79$ و رقابت $0/80$ گزارش کرده است. وی ضریب پایایی کل مقیاس را با استفاده از روش بازآزمایی نیز با فاصله‌ی سه هفته بر روی ۵۶ دانش-آموز $0/69$ گزارش کرده است.

یافته‌ها

یافته‌های توصیفی این پژوهش شامل شاخص‌های آماری مانند میانگین، انحراف معیار برای کلیه متغیرهای مورد مطالعه در این پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است. میانگین سن دانش‌آموزان $17/5$ و انحراف معیار $4/5$ بود.

جدول شماره ۱- توصیف متغیرهای پژوهش

متغیر	انحراف معیار	میانگین
مهارت‌های ارتباطی	۱۲/۴	۹۰/۱
جو روانی اجتماعی کلاس	اصطکاک	۳/۹
	همبستگی	۵/۹
	انضباط	۴/۴
	رقابت	۵/۰
	ترس	۳/۵
اضطراب اجتماعی	اجتناب	۳/۴
	ناراحتی فیزیولوژیکی	۲/۴
		۹/۵

جدول ۲- ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
اضطراب اجتماعی- ترس	-	-	-	-	-	-	-
اضطراب اجتماعی- اجتناب	۰/۲۶۰**	-	-	-	-	-	-
اضطراب اجتماعی- ناراحتی فیز یولوژیکی	۰/۱۵۰*	۰/۲۰۲**	-	-	-	-	-
جو روانی اجتماعی کلاس- اصطکاک	۰/۰۵۸	۰/۱۶۳*	۰/۳۸۲**	-	-	-	-
جو روانی اجتماعی کلاس- همبستگی	-۰/۳۶۱**	-۰/۲۲۲**	-۰/۶۲۱**	-۰/۷۸۷**	-	-	-
جو روانی اجتماعی کلاس- انضباط	-۰/۲۶۸**	-۰/۴۰۴**	-۰/۵۰۲**	-۰/۷۶۳**	-۰/۹۲۳**	-	-
جو روانی اجتماعی	۰/۰۹۶**	۰/۳۵۵**	۰/۲۵۱**	۰/۷۱۶**	-۰/۶۳۱**	-۰/۸۲۷**	-

کلاس - رقابت	مهارت‌های ارتباطی	۰/۵۶۳**	۰/۱۱۶	-۰/۱۹۱**	-۰/۴۹۲**	۰/۵۹۰**	۰/۴۸۲**	-۰/۳۶۶**
-----------------	----------------------	---------	-------	----------	----------	---------	---------	----------

* $P < 0.05$ و ** $P < 0.01$

همچنان که جدول ۲، نشان می‌دهد بین ابعاد ترس و ناراحتی فیزیولوژیکی با مهارت‌های ارتباطی همبستگی منفی و در سطح ۰/۰۱ معنادار وجود دارد. بین دو بعد همبستگی و انضباط جو روانی اجتماعی کلاس با مهارت‌های ارتباطی همبستگی مثبت و در سطح ۰/۰۱ معنادار وجود دارد، در مقابل ضریب همبستگی بین ابعاد برخورد اصطکاک و رقابت جو روانی اجتماعی کلاس با مهارت‌های ارتباطی همبستگی منفی و در سطح ۰/۰۱ معنادار بود.

بحث و نتیجه گیری

هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی تاثیر مهارت‌های ارتباطی معلمان بر ارتقای سطح سلامت روانی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان گیلانغرب بود. مطالعات نشان می‌دهند که مهارت‌های ارتباطی معلمان می‌تواند تاثیر مستقیم و مثبتی بر سلامت روانی دانش‌آموزان داشته باشد. به عنوان مثال، معلمان با مهارت‌های ارتباطی قوی می‌توانند به دانش‌آموزان اطمینان دهند و باعث افزایش اعتماد به نفس و خودکنترل شوند. علاوه بر این، معلمان با مهارت‌های ارتباطی قوی می‌توانند به دانش‌آموزان کمک کنند تا مهارت‌های ارتباطی خود را بهبود بخشند. این مهارت‌ها شامل توانایی‌هایی مانند توانایی شنیدن فعال، توانایی بیان خوب، توانایی ایجاد ارتباط و تعامل مؤثر با دیگران و توانایی حل مسئله اجتماعی است. همچنین، معلمان با مهارت‌های ارتباطی قوی می‌توانند به دانش‌آموزان کمک کنند تا مهارت‌هایی را که برای بهبود سلامت روانی لازم هستند، از جمله مهارت‌های احساسی، مهارت‌های ارتباطی و مهارت‌های مشارکتی، بیاموزند. در کل، معلمان با مهارت‌های ارتباطی قوی می‌توانند به دانش‌آموزان کمک کنند تا مهارت‌های ارتباطی خود را بهبود بخشند و در نتیجه، بهبود سلامت روانی دانش‌آموزان دوره ابتدایی را نیز تسهیل کنند. دنیای روزمره ما شاهد تغییرات سریعی است. ارتباطات مؤثر گامی ضروری جهت همراهی با این تغییرات

است. چرا که گسیل روان اطلاعات به ارتباطات گویا، وابسته است. نیازهای زندگی امروز، تغییرات سریع اجتماعی فرهنگی، تغییر ساختار خانواده، شبکه گسترده و پیچیده ارتباطات انسانی و تنوع، گستردگی و هجوم منابع اطلاعاتی انسان‌ها را با چالشها، استرس‌ها و فشارهای متعددی روبرو نموده است که مقابله مؤثر با آنها نیازمند توانمندیهای روانی اجتماعی می باشد. فقدان مهارت‌ها و توانایی‌های عاطفی، روانی و اجتماعی افراد را در مواجهه با مسائل و مشکلات آسیب پذیر نموده و آنها را در معرض انواع اختلالات روانی، اجتماعی و رفتاری قرار می دهد (بیگدلی و همکاران؛ ۱۳۹۵). تغییرات عمیق و سریع فرهنگی و اجتماعی زندگی مدرن، بسیاری از شهروندان ایرانی را در روبرویی با مسائل زندگی دچار مشکل کرده است. با پیشرفت تکنولوژی و ارتباطات نیاز انسان به ارتباطات پویا و موثر؛ روز افزون می شود. (رخش و احمدی، ۲۰۱۱). زندگی مدرن متنوع و پیچیده است و به مهارتهای فراتر از آنچه که خانواده و نظام آموزشی به انسان می آموزد نیازمند است. یکی از راههای پیشگیری از بروز مشکلات روانی و رفتاری ارتقاء ظرفیت روانشناختی افراد می باشد که از طریق آموزش مهارتهای زندگی جامه عمل می پوشد (بیگدلی و همکاران؛ ۱۳۹۶). یافته‌های حاصل از این پژوهش نشان داد که از بین ابعاد اضطراب اجتماعی، بعد ترس از ارزیابی و بعد اندوه در موقعیت‌های عمومی، در سطح ۰/۰۱ مهارت‌های ارتباطی را در دانش‌آموزان مقطع متوسطه به طور منفی پیش‌بینی می‌کند. افراد دچار اضطراب اجتماعی، اندوه زیادی را تجربه می‌کنند. به هر حال اضطراب یک احساس رنج‌آور توأم با ناامنی و تهدید است. افراد مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی تقریباً همیشه، علائم اضطراب مثل تپش قلب، لرزش، عرق کردن، ناراحتی معده و روده، گرفتگی عضلات، سرخ شدن و سردرگمی را تجربه می‌کنند و این نشانه‌ها موجبات ناراحتی و اندوه آنها را فراهم می‌کند و مسلماً این علائم و ناراحتی و اندوه همراه با آنها، امکان برقراری یک ارتباط مناسب را از افراد مبتلا سلب می‌کند زیرا ارتباط کلامی تمامی جنبه‌های گفتار و ابزارهای کلامی را شامل می‌شود و اینکه هر کدام از طرفین ارتباط از نظر حالت چهره، ژست‌ها، حرکات بدنی، نحوه لباس پوشیدن و غیره در چه وضعیتی قرار دارند، در کیفیت ارتباط بسیار تأثیر دارد، به عبارت دیگر افراد باید بتوانند از زبان بدن خود به نحو مطلوب در برقراری ارتباط با دیگران بهره بگیرند، اما افراد دچار اضطراب اجتماعی به دلیل نشانگانی که تجربه می‌کنند و نیز اندوه و ناراحتی توأم با آنها احتمالاً نمی‌توانند از این فرصت استفاده کنند.

الف- منابع فارسی

- بیگدلی، ایمان ا...، صفری، هادی، محمدی، علی جعفر. (۱۳۹۴). اثر بخشی آموزش مهارت‌های ارتباطی به والدین با الگوی یادگیری جانشینی بر بهبود روابط مادر - دختر در دانش آموزان دختر پایه سوم مقطع راهنمایی شهریار. *روان شناسی بالینی*, ۷(۴), ۲۷-۳۶.
- بیگدلی، زاهد. الهام پور حسین، حاجی فاطمه (۱۳۸۶). بررسی گرایش‌های موضوعی مطالعه در دانش آموزان دوره راهنمایی شهر اهواز و مقایسه آن با توزیع موضوعی کتاب‌های مناسب دانش آموزان این دوره، *نشریه مطالعات تربیتی و روان شناسی*: ۸(۳), ۵۵-۸۴.
- جعفری سلمان و آزمون جواد (۱۳۹۵). ارتباط بین فناوری اطلاعات با مدیریت دانش و مهارت‌های ارتباطی معلمان تربیت بدنی. *فصلنامه علمی-ترویجی مدیریت ارتباطات در رسانه های ورزشی*, ۳(۱۱), ۱-۱.
- حاجی زاده، حامد (۱۳۸۴). "بررسی تاثیر ارتباطات اثربخش بر کارایی کارکنان گروه صنعتی فارس"، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران .
- حسینی نسب سیدداوود و عظیمی کهن خاطره (۱۳۹۲). بررسی وضعیت مهارت‌های ارتباطی کارکنان اداری و رابطه آن با رضایت ارباب رجوع (معلمان) آموزش پرورش. *نشریه آموزش و ارزشیابی (علوم تربیتی)*: ۱۳۹۲، دوره ۶، شماره ۲۳؛ از صفحه ۱۳ تا صفحه ۳۰ .
- حسین چاری، مسعود، و خیر، محمد. (۱۳۸۱). بررسی جو روانی- اجتماعی کلاس به عنوان یکی از مؤلفه‌های فرهنگ مدرسه. *دست‌آوردهای روان‌شناختی*, ۹(۲), ۲۵-۴۳.
- دایی زاده، حسین (۱۳۸۵). بررسی میزان آشنایی معلمان دوره متوسطه با مبانی برنامه ریزی درسی و اصول یادگیری، رساله دوره دکتری برنامه ریزی درسی . دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران .
- درانی کمال، صابری قاسم (۱۳۹۰). رویکرد جامعه‌شناختی به مهارت‌های ارتباطی معلمان روستایی در منطقه ارشق، *نشریه توسعه محلی*، مقاله ۵، دوره ۳، شماره ۱، ۱۳۹۰، صفحه ۸۵-۱۰۶.
- دیانی، محمدحسین، و تقی پناهی، فاطمه. (۱۳۸۷). بررسی عوامل مؤثر بر انگیزه‌های مطالعه در دانش‌آموزان ابتدایی و راهنمایی. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*, ۳(۴۳), ۲۸-۵۶.
- سیمپاریان، کوثر، سیمپاریان، قاسم، و تدریس تبریزی، معصومه. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر آموزش مهارت‌های ارتباطی بر کاهش اضطراب اجتماعی و بهبود روابط بین فردی دانش‌آموزان دختر رشته ریاضی فیزیک پایه سوم دبیرستان‌های شهر تهران. *فصلنامه پژوهش‌های کاربردی در روان‌شناسی تربیتی*, ۱(۲), ۳۳-۴۵.

- شاکری زنگیر، ابراهیم (۱۳۹۳). رابطه‌ی بین راهبردهای مدیریت تعارض و مهارت‌های ارتباطی مدیران با سلامت سازمانی در مدارس متوسطه، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه محقق اردبیلی .
- عجم، علی اکبر. (۱۳۹۴). بررسی نقش خودکارآمدی تحصیلی و مهارت‌های ارتباطی بین فردی بر دیدگاه دانشجویان در ارزشیابی مبتنی بر آموزش تلفیقی. پژوهش در آموزش علوم پزشکی، ۷(۱): ۱۲-۳.
- نادری عزت الله، حاجی زاد محمد، شریعتمداری علی و سیف نراقی مریم (۱۳۸۹). . (۱۳۸۹). بررسی و مقایسه مهارت‌های حرفه‌ای معلمان دروس علوم پایه و علوم انسانی دوره راهنمایی شهرستان بهشهر به منظور ارائه روش‌های ارتقای کیفی این مهارت‌ها. تحقیقات مدیریت آموزشی، ۲(۶): ۷۵-۹۶.

منابع انگلیسی:

- McCharen, B., Song, J., & Martens, J. (2011). School innovation: The mutual impacts of organizational learning and creativity. *Educational Management Administration & Leadership*, 39(6), 676-694.
- Mete, M., Ünal, F., & Karahan, M. (2013). A Research On Organizational Learning Capacity In Public University Hospitals In Turkey. *In The West East Institute International Academic Conference* (pp. 92-98).
- Rakhsh, P., & Ahmadi, E. (2011). Creativity, organizational learning, and operation. *In International Conference on Education and Management Technology* (Vol. 2).
- Schechter, C. (2008). Organizational learning mechanisms: The meaning, measure, and implications for school improvement. *Educational administration quarterly*, 44(2), 155-186.

Investigating The Impact of Teachers' Communication Skills on the Mental Health of Primary School Students in Gilangharb City

Alahyar Kamari*^۱, Hossein Flavand^۲, Aref Saifzadeh Dore^۳

Abstract

Introduction and purpose: communication skills as a part of life skills can be used both as a solution to promote mental health and as a strong tool in the hands of community mental health custodians to empower young people in psychological and social aspects. The purpose of this study was to investigate the impact of teachers' communication skills on students' mental health.

Research methodology: The research method in this research was a descriptive correlational type. The statistical population of the research included all students of primary schools in Gilangreb city, the number of students is 210, and the sample size of the study was based on the entire population.

Findings: The results showed that social anxiety dimensions significantly predicted communication skills in students at a significance level of 0.01. The value of multiple correlation coefficient is equal to 0.33. This finding means that the inclusion of the dimensions of the psychosocial atmosphere of the class into the prediction equation has caused 61.6% of its variance to be explained.

Conclusion: According to the results of this research, it is recommended to conduct psychological evaluations of students and provide counseling services and hold communication skills training workshops in order to improve the level of mental health of students.

Keywords: communication skills, mental health, students

---

¹ Training teacher of education in Gilangreb city (university teacher).
(phd136699@gmail.com) Corresponding Author

² Bachelor of Elementary Education.

³ Master's degree in Educational Administration.